

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a Mgr. Jiřího Gottwalda v právní věci žalobkyně: **E. P.,** zast. Mgr. Dagmar Rezkovou Dřímalovou, advokátkou se sídlem Muchova 223/9, Praha 6, proti žalovanému: **Magistrátu hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské náměstí 2/2, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 8. 2009, č. j. 2 Ca 15/2008 - 48,

takto:

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 28. 8. 2009, č. j. 2 Ca 15/2008 - 48 **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 30. 4. 2008, č. j. Soc 251670/08, (dále jen „napadené rozhodnutí“) žalovaný zamítl stěžovatelčino odvolání proti rozhodnutí Úřadu městské části Praha 1 (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 6. 3. 2008, č. j. R 30/08, jímž byla stěžovatelce udělena pokuta ve výši 1.000,- Kč za přestupek podle § 59a odst. 1 písm. a) zák. č. 359/1999 Sb., o sociálně- -právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů, spočívající v neplnění rozhodnutí R 158/07 ze dne 20. 12. 2007 o uložení povinnosti navštívit poradenské zařízení Centrum rodinné terapie Fakultní nemocnice v Motole. V odvolání stěžovatelka uvedla, že dne 14. 1. 2008 utrpěla zlomeninu nohy, na kterou dostala sádru a mohla chodit jen o francouzských holích bez došlapu na zlomenou nohu. Požádala proto JUDr. Maršálkovou, která ji zastupuje v soudním řízení, aby stěžovatelku u správního orgánu I. stupně omluvila z nařízené návštěvy a požádala o nový termín. Nový termín byl JUDr. Maršálkové přislíben a není tedy vinou stěžovatelky, že se správnímu orgánu I. stupně nepodařilo nový termín zajistit.

Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že pro nerealizované styky otce s nezletilou dcerou v péči stěžovatelky nejsou žádné závažné důvody. Tato neutěšená situace trvá již několik let a řešil ji Evropský soud pro lidská práva, který otci i přiznal náhradu morální újmy. Zdůrazňuje právo dítěte na oba rodiče. Z předložené spisové dokumentace je podle žalovaného zřejmé, že správní orgán I. stupně opakovaně působil na stěžovatelku, aby plnila povinnosti vyplývající z rodičovské odpovědnosti. Byla jí nabídnuta pomoc odborného zařízení, kterou matka nevyužila. Nevyřešené konflikty mezi rodiči nejsou důvodem k tomu, aby bylo jednomu z rodičů bráněno ve výchově svého dítěte.

Stěžovatelka napadla uvedené rozhodnutí žalobou podanou u Městského soudu v Praze dne 7. 7. 2008, kdy v žalobě uplatnila žalobní body směřující proti úvaze správního orgánu I. stupně o posouzení omluvy neúčasti stěžovatelky provedené za stěžovatelku JUDr. Maršálkovou, ve spojení s doloženým lékařským potvrzením.

Žalovaný podal městskému soudu k žalobě vyjádření, v němž konstatuje, že stěžovatelka již v odvolání namítala, že se s ohledem na svůj zdravotní stav nemohla dostavit k projednání dotčené věci, přičemž považovala za vhodnější osobní návštěvu advokátky u správního orgánu I. stupně namísto telefonické omluvy. Ve vyjádření k žalobě žalovaný uvádí, že podle jeho názoru nebyla omluva účinně učiněna, když JUDr. Maršálková zastupuje stěžovatelku jen v řízení soudním, nikoli v řízení správním. Jednání JUDr. Maršálkové tak nelze dle žalovaného považovat za kvalifikovanou omluvu ve smyslu správního řádu.

Městský soud rozsudkem ze dne 28. 8. 2009, č. j. 2 Ca 15/2008 - 48, žalobu zamítl. V odůvodnění se zabývá otázkou, zda stěžovatelka měla vážný důvod k nedostavení se do poradenského zařízení Centra rodinné terapie FN v Motole dne 5. 2. 2008 a zda se řádným způsobem omluvila. Konstatuje, že k úrazu stěžovatelky došlo již 14. 1. 2008, t.j. 22 dnů přede dnem termínu pro dostavení se do centra rodinné terapie. Ve spojení se zprávou Nemocnice na Františku ze dne 8. 2. 2008 má za to, že pohyb stěžovatelky nebyl vyloučen. Co do omluvy uvedl, že JUDr. Maršálková zastupuje stěžovatelku jen v řízení vedeném Obvodním soudem pro Prahu 1 pod sp. zn. 32 P 127/92, nikoli v řízení správním, proto omluvu učiněnou JUDr. Maršálkovou nelze považovat za omluvu stěžovatelky, když JUDr. Maršálková nemá oprávnění zastupovat stěžovatelku ve správním řízení. Stěžovatelka sama se písemně omluvila až po nařízeném termínu návštěvy centra rodinné terapie.

Uvedený rozsudek městského soudu napadla stěžovatelka včasnou kasační stížností, kterou opírá o důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s."), tj. namítá nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, dále pak že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a proto pro tuto vadu měl městský soud napadené rozhodnutí zrušit. V kasační stížnosti rozebírá způsob provedení omluvy JUDr. Maršálkovou a akcentuje, že správní orgán I. stupně zprvu omluvu zjevně

akceptoval, když se snažil žádosti stěžovatelky o změnu termínu vyhovět. Nakonec se též stěžovatelka v náhradním termínu s dcerou do centra rodinné terapie dostavila. Omluva byla proto dle stěžovatelky řádná a správná, uložená pokuta je v rozporu se zákonem i dobrými mravy.

Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost a dospěl k závěru, že je důvodná.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně podala stěžovatelka odvolání, v němž argumentuje omluvou provedenou JUDr. Maršálkovou, která byla podle stěžovatelky provedena řádně a včas. Napadené rozhodnutí žalovaného se však k této omluvě nijak nevyjadřuje, zcela ji pomíjí.

Nejvyšší správní soud při svém rozhodování vychází dlouhodobě a neměnně z premisy, že důvody rozhodnutí správního orgánu musejí být seznatelné již z jeho odůvodnění, nelze připustit dodatečné doodůvodňování rozhodnutí správního orgánu až v soudním řízení správním, pokud relevantní úvahy správního orgánu v odůvodnění jeho rozhodnutí zcela absentují (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 10. 2004 č. j. 3 As 51/2003 - 58, příp. starší rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 22. 7. 1994 č. j. 7 A 521/93 - 28).

Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že v rozhodnutí žalovaného nebyl ani náznak jakékoli úvahy o řádnosti, důvodnosti či včasnosti omluvy provedené JUDr. Maršálkovou a městský soud neměl prostor pro přezkoumání úvahy žalovaného, pokud neexistovala. Pro tuto vadu měl městský soud napadené rozhodnutí bez dalšího zrušit podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Neučinil-li tak, musí být zrušeno jeho rozhodnutí kasačním soudem podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

S ohledem na tyto závěry se Nejvyšší správní soud může k věci samotné vyjádřit toliko *obiter dictum.* Pokud městský soud o důvodnosti, řádnosti a včasnosti omluvy provedené JUDr. Maršálkovou uvážil, že tato omluva nemohla být řádná, když JUDr. Maršálková stěžovatelku ve správním řízení nezastupuje, je třeba odůvodnění rozsudku městského soudu vytknout, že se nezabýval otázkou přístupu správního orgánu I. stupně k této omluvě v okamžiku jejího učinění. Stěžovatelka namítá, že tuto omluvu měl správní orgán I. stupně zprvu akceptovat a snažit se zajistit pro stěžovatelku náhradní termín návštěvy centra rodinné terapie. Pro případ, že by tomu tak skutečně bylo, zdůrazňuje Nejvyšší správní soud svou bohatou judikaturu o principech výkonu veřejné správy jako tzv. *dobré správy,* kdy jednání správních orgánů, které uvede účastníka řízení v důvodný omyl, nelze přičítat k tíži tomuto účastníku. Je nepřípustné, aby porušení tohoto principu správními orgány mělo odpovědnostní důsledky pro uživatele veřejné správy (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 9. 2008, č. j. 1 As 30/2008 - 49, www.nssoud.cz, Sbírka rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. 1746/2009, navazující na nález Ústavního soudu ČR ze dne 29. 9. 2004, sp. zn. III. ÚS 188/04, nalus.usoud.cz, Sb. n. u. ÚS, sv. 34, str. 393).

Ze shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto podle § 110 odst. 1 věty prvé části před středníkem s. ř. s.

rozsudek městského soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Právním názorem vyjádřeným v tomto rozsudku je městský soud vázán (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí ve věci (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 26. ledna 2011

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu